

IRMA RANTAVAARAN RAHASTO

Innostava yliopisto-opettaja ja arvostettu kirjallisuudentutkija

Rahasto perustuu professori Irma Rantavaaran (4.6.1908–21.6.1979) ystävien lahjoitukseen 1978 hänen 70-vuotispäivänsä yhteydessä ja Irma Rantavaaran testamenttilahjoitukseen. Se edistää yleisen kirjallisuustieteen ja estetiikan tutkimusta. Etusijalla ovat lahjakkaat naistutkijat.

Irma Irene Rantavaara syntyi Hinnerjoella. Hän oli vanhempiensa, kunnankirjuri Vihtori Emil Rantavaaran ja Ida Maria Heurun ainoa lapsi. Päästyään ylioppilaaksi Tampereen suomalaisesta yhteiskoulusta Irma Rantavaara aloitti englannin kielen opiskelun Helsingin yliopistossa 1927. Parin vuoden kuluttua hän teki ensimmäisen opintomatkinsa Edinburghiin Iso-Britanniaan. Vuosien kuluessa maasta tuli hänelle hyvin läheinen, ja hän vieraili siellä usein.

Valmistuttuaan filosofian kandidaatiksi 1932 Irma Rantavaara oli aluksi opettajana eri oppilaitoksissa. Hän jatkoi yliopisto-opintojaan ja väitteli 1944 filosofian tohtoriksi aiheenaan Dickens in the Light of English Criticism. Pari vuotta myöhemmin ilmestyi suomenkielinen Dickens-elämäkerta. Rantavaara tunnettiin myös muiden kirjailijoiden, kuten Virginia Woolfin, Robert Musilin ja Thomas Mannin tutkijana. Hän julkaisi englannin kauppakirjeenvaihdon oppikirjan ja eläkkeellä ollessaan Yrjö Hirnin kaksiosaisen elämäkerran.

Irma Rantavaara nimitettiin 1963 Helsingin yliopiston estetiikan ja nykykansain kirjallisuuden professoriksi, josta virasta hän jäi eläkkeelle 1972. Hän uudisti kirjallisuustieteen ja estetiikan tutkimusta. Tutkijana Rantavaara oli asiallinen, käsitteellisesti selkeä ja hänellä oli vankkaan filologiseen koulutukseen pohjautuva kielen vivahteiden taju.

Rantavaara toimi aktiivisesti muun muassa Suomen Kansallisteatterin johtokunnassa ja taidejaostossa sekä Suomen

Kuva: SKR

Kulttuurirahaston hallintoneuvostossa ja naistoimikunnassa. Hän oli Suomen Estetiikan Seuran puheenjohtaja, Kirjallisuudentutkijain Seuran varapuheenjohtaja, Akateemisten Naisten Liiton ulkomaantoimikunnan puheenjohtaja ja valtion humanistisen toimikunnan jäsen. Kansainvälisistä yhdistyksistä voi mainita toiminnan Finnish-British Societyssä, PEN-klubissa ja Kansainvälisen Akateemisten Naisten Liiton komiteassa. Hän oli Kirjallisuudentutkijain Seuran ja Akateemisten Naisten Liiton kunniajäsen.

Aktiivinen ja henkevä Irma Rantavaara oli monipuolinen kulttuuripersoona, innostava ja aktivoiva yliopisto-opettaja ja arvostettu kirjallisuudentutkija, joka välitti Suomeen uusia kansainvälisiä kirjallisuustieteen ja estetiikan tutkimus-suuntia ja kehityslinjoja. Kansainvälisissä kongresseissa hän teki tunnetuksi suomalaista kirjallisuutta ja kulttuuria.

Osuuskunta Sigillum/Seija A. Niemi

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.